

■ GLOSSA

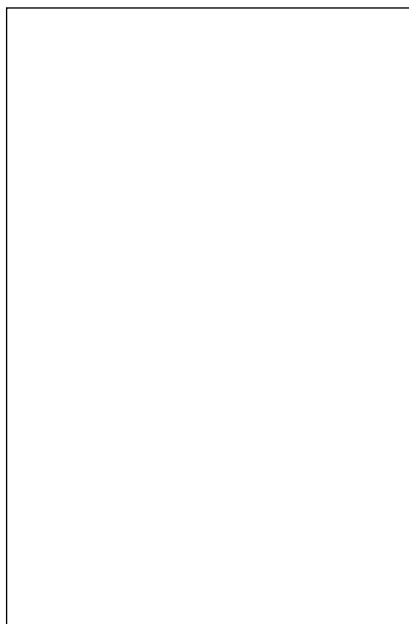
Blers che fan e paucs che san: Viver sco maridads

DA GISULA TSCHARNER

Maridar saja puspè «voll im Trend», din ins, din ils success da las trais grondas fieras da nozzas ch'han gè lieu gist uss, ina suenter l'autra, a Son Gagl, Turitg e Lucerna. Tut quels pèrs che van plaunet tranter e sper ils stans vi, tenend airi qua e tscha per in scleriment pli concret, van maun en maun e scutinan bellas chaussas in a l'autra en l'ureglia. E durant la deliberaziun davart ina ceremonia mussani in re-sguard ed ina sensibladad ina vers l'auter.

Pli tard, cur ch'il pèr sesa tar mai en il biro per preparar ensemen il servetsch divin, hai jau dumondas, bleras sa drizzan individualmain al spus u a la spusa, ed ella u el dattan resposta «nus avain patratgà che , nus avain il sentiment che , nus sentin il basegn da (n'hani betg mintgin in sentiment singul, mintgin in agen tscharvè?)».

Plitard, il di avant la gronda festa, vani a l'uffizi civil per cumprar entaifer 10 minutas il giat en satg (igl è in satg dad or e plain rosas e nivelets da bell'aura). Quai vul dir: Els dat-

tan lur gea e lur suttascripziun ad in contract perfid e cumplitgà, senza realisar ch'igl è il sulet contract che partenaris da fatschenta fan cun tanta tschorvadad e schizunt per l'entira vita. La tschorvadad dal esser inamurà sco er l'image social d'esser maridà «sco ch'i s'auda», quai èn trics genials da la natira per far curaschi ad ina chaussa tant privlusa.

Pli tard, il di da nozzas è tut mirveglius, festiv, er profund durant la ceremonia, ed i suondan, durant la tschaina, ils gieus

obligats da tutgar en, da prender possess. Ina bella bonbonnière che vegn serrada.

Pli tard, 1, 2 u 3 onns pli tard suondan ils uffants e concre-tiseschan la cuminanza matrimo-niala en differentas dimensiuns. La lètg ha ussa propi in senn, er en sia furma obligonta.

Pli tard. In pèr onns pli tard. Ils uffants èn gronds e bandunan la chasa, il gnieu. Il pèr stat puspè sulet. Inamurads n'èni betg pli, els enconuschan in l'auter trasora (manegiani). La bonbonnière è averta, vida, la surfatscha colorada è sblatga. Ussa datti trais pussaivladads:

1 L'um e la dunna suondan la statistica: Els han avunda dal squitsch possessiv. Avend tegnì il contract ditg avunda, però nun al avend nutrì e vitalisà, bittani tut ils craps in sin l'auter, ils craps ch'els na gughegiavan avant mai da mussar, ils craps ch'el zuppavan davant ils uffants cun nauscha conscienza. Els divorzieschan e dattan buna lavur als advocats.

2 L'um e la dunna van la via la pli comoda, vivend da las re-

servas d'amur u da disa, fin che quellas èn exaustas. Esser maridà (sin il palpìri ed en la disa da la glied e dad els sez), quai vegn bain a tanscher. Patratgan els. Forsa na patratgani gnanc quai, l'um e la dunna portan lur contract da lur ennà sco in corset, vi da quel il corp s'è disà en ils onns. La lètg senza flamma pulsona vegetescha sco ina pel setga vida.

3 L'um e la dunna fan quai che paucs pèrs fan: Els sa regordan dal fiu inicial da lur amur da lur ennà. Els fan quai ch'ins fa normalmain cun in auto fitg duvrà u cun ina chasa suenter 20–30 onns: Renovar! Tschertgar ils lieus marschs ed als reparar, magari midar ora ina part fitg isada giu. Pulir ed unscher cun ieli las bellezzas che s'èn mantegnidas. Forsa hani schizunt il curaschi da visitar ensemen in curs terapeut (sco p. ex.: Konflikt-/Partnerschaftstraining: «Verhandelnde Paare leben länger»). Ubain els fan tranteren in viadi en dus u cun amis, suandond il recept da Friedrich Nietzsche: «Igl è bel da quescher ensemen, anc pli bel da rir ensemen.»